

14.3.2025

Kansallisen ennallistamissuunnitelman valmistelu; kaupunkiympäristöteemaryhmän 2. kokous

Aika perjantai 14.3.2025 klo 13:00-15:00
Paikka Eteläesplanadi 4, Sali 4

Osallistujat:

Jäsenet

Samuli Alppi, ympäristöministeriö (pj)
Antti Irjala, ympäristöministeriö (vpj)
Virve Hokkanen, ympäristöministeriö
Irene Varila, ympäristöministeriö
Mika Ristimäki, ympäristöministeriö (etänä)
Kati Vierikko, Suomen ympäristökeskus (etänä)
Tuula Tanska, ELY-keskus
Tarja Söderman, Kuutoskaupungit
Leena Hamberg, Luonnonvarakeskus

Varajäsenet

Antti Rehunen, Suomen ympäristökeskus (etänä)
Tuomas Autere, ELY-keskus (etänä)
Laura Mäki, Suomen Kuntaliitto ry (etänä)
Pasi Rajala, Kuutoskaupungit
Aku Korhonen, Luonnonvarakeskus (etänä)

Sihteeri

Sanna Käyhkö, ympäristöministeriö

Vieraat

Mats Godenhjelm, Suomen ympäristökeskus

Pöytäkirja

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen 13:00. Asialista hyväksyttiin.

2. Työsuunnitelma ja osallistamissuunnitelma

Virve Hokkanen kertoi, että työsuunnitelma ja osallistamissuunnitelma on päivitetty ryhmältä saatujen kommenttien pohjalta. Suunnitelmia päivitetään jatkossa tarpeen mukaan.

3. Tutkimuspuheenvuorot Syke ja Luke

Kati Vierikko (Syke) esitteli aihepiirissä viime aikoina tehtyä tutkimusta (liite 1). Hankkeissa on kehitetty mm. rakennetun ympäristön luontotyyppiluokitusta ja niiden ekologisen tilan mittareita. Tutkimusta on tehty myös mm. hulevesien luonnonmukaisesta hallinnasta, maaperän ja kasvillisuuden hiilensidonnasta kaupunkiviheralueilla. Kuntien tunnistamia haasteita kaupunkivihreän säilyttämisestä tiivistyvässä kaupungissa on myös kartoitettu.

Leena Hamberg (Luke) puhui viheralueiden laadun merkityksestä kaupunkiympäristöissä (liite 2). Kaupunkimetsien pirstoutuminen ja korvaaminen puistoilla taannuttaa lajistoa. Kaupunkialueiden on todettu muuttuvan lajistoltaan samankaltaisiksi eri puolilla maailmaa. Viheralueiden määrän lisäksi tuleekin kiinnittää huomiota alueiden laatuun.

Aku Korhonen (Luke) jatkoi viherympäristöjen laadun teemasta erityisesti reunavaikutusten ja kytkeytyneisyyden osalta. Pienempi reuna-alueen osuus tukee elinympäristön kykyä ylläpitää monimuotoisuutta, joten metsiköiden muodolla on merkitystä. Latvuspeittävyttä mitattaessa merkitystä on mm. sillä, mikä osuus latvuspeittävydestä edustaa metsää (erityisesti metsän sisäosaa) ja mikä osa katu- tai puistopuustoa. (Liite 3.)

4. Ennallistamissuunnitelman SOVA-arviointi, Mats Godenhielm, Syke

Mats Godenhielm esitteli kansallisen ennallistamissuunnitelman SOVA-arvioinnin valmistelua. Kyseessä on lakisääteinen prosessi, jonka lopputuotteena syntyy ympäristöselostus. Arviointikehikkoa on esitelty työryhmille tilaisuudessa 5.3.2025. Sitä kehitetään saatujen kommenttien pohjalta ja teemaryhmien erilaisuus pyritään ottamaan huomioon.

5. Kaupunkiekosysteemialueiden määrittelyn ja tyydyttävien tasojen määrittelyn eteneminen

Virve Hokkanen esitteli asiakohtaa. Artikla 8:n soveltamisalaan kuuluvien kuntien listaa ei ole saatu, asian selvittäminen jatkuu. Kaupunkiekosysteemialueiden ja tyydyttävien tasojen määrittelyn pohjaksi YM tilaa Sykeltä selvityksen, joka valmistuu kahdessa osassa kuluvan vuoden aikana. Kaupunkiekosysteemialueiden, tyydyttävien tasojen ja toimenpiteiden määrittelyn tueksi on myös laadittu aikataulu- ja vuorovaikutussuunnitelma vuodelle 2025. (Liite 4. diat 3-8.)

Käytiin keskustelua. Todettiin, että artiklan vaikutuksia suuntaa erityisesti kaupunkiekosysteemialueiden ja kasvavien trendien tyydyttävien tasojen määrittely. Yksittäisen kunnan alueella kaupunkivihreän osuus voi mennä alle 45 %, mutta kansallisella tasolla mitattuna ei.

6. Vuoden 2025 vuorovaikutustapahtumien suunnittelu

- kevät: avoin webinaari, tutkimuswebinaari, työpaja kunnille ja maakunnille
- syksy: työpaja kunnille ja maakunnille

Virve Hokkanen esitti suunnitelmaa webinaarien ja työpajojen ajoittamisesta ja sisällöistä. (Liite 4. diat 6 ja 11).

7. Muut asiat

Ei ollut.

8. Seuraavat kokoukset

- Toukokuun kokous 9.5.2025
- Elokuun kokous

Sovittiin elokuun kokouksen ajankohdaksi pe 22.8.2025 klo 13–15.

9. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 15:00.

Pöytäkirjan liitteet:

- Liite 1. Vierikko_Kaupunkiluonnon monimuotoisuus
- Liite 2. Hamberg_esitelmä
- Liite 3. Korhonen_Kaupunkivihreän laatu
- Liite 4. Teemaryhmä 3_kokous 2_aineistot